

Svar på fråga 2024/25:1081 av Karin Sundin (S) Skillnader i bedömningen av pojkars respektive flickors behov av personlig assistans

Karin Sundin har frågat mig om vad jag och regeringen anser om de mycket stora skillnaderna mellan hur stödet för att förebygga skada beviljas för män/pojkar respektive för kvinnor/flickor som framkommer av Inspektionen för Socialförsäkringens utvärdering. Karin Sundin har vidare frågat mig om jag och regeringen avser att vidta någon åtgärd med anledning av dessa stora skillnader.

Som riksdagsledamoten skriver konstaterar Inspektionen för Socialförsäkringen (ISF) i sin rapport att det finns skillnader mellan könen när det gäller antal beviljanden och antal beviljade timmar för de nya grundläggande behoven. ISF konstaterar vidare att det inte ligger inom ramen för regeringsuppdraget att undersöka anledningarna till skillnaderna.

Av Försäkringskassans årsredovisning för 2024 framgår att andelen avslag på ansökningar om assistansersättning minskade under det året. För kvinnor har andelen avslag

minskat mer än för flickor, pojkar och män. Flickor har under de senaste åren haft en högre andel bifall jämfört med pojkar, men Försäkringskassan kan i nuläget inte uttala sig om det innebär osakliga skillnader eller inte. I tidigare studier där flera bakgrundsfaktorer ingått har resultaten visat att flickor fortsatt haft högre bifallsandel än pojkar medan det inte kvarstår några skillnader mellan kvinnor och män.

När det gäller personer som beviljas assistansersättning för första gången beviljas flickor något fler timmar än pojkar och män beviljas något fler timmar än kvinnor. Så har det varit de senaste tre åren. Under förra året minskade skillnaderna både bland barn och vuxna men i år har de ökat igen. När det gäller vuxna finns skillnaden inte kvar när hänsyn även tas till ålder och personkrets i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). När det gäller barn kan Försäkringskassan inte förklara vad skillnaderna beror på. Det har tidigare varierat över tid om det är flickor eller pojkar som har beviljats flest timmar i genomsnitt. Det gäller både för förstagångsbeviljade och för samtliga mottagare.

Sett till samtliga assistansmottagare har män i genomsnitt fler timmar än kvinnor. Skillnaden finns kvar även när hänsyn tas till andra bakgrundsfaktorer. Försäkringskassan har påbörjat en analys av dessa skillnader och har sett att de till viss del kan förklaras av att en större andel män än kvinnor är beviljade assistans dygnet runt. Men skillnaden finns kvar för de som är

beviljade dubbel assistans. Myndigheten behöver göra fler analyser för att kunna uttala sig om det handlar om osakliga skillnader eller inte.

I det av regeringen beslutade målet för assistansersättning framgår bland annat att handläggningen ska präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet så att den som är berättigad till ersättning får det. Besluten ska vara likvärdiga över hela landet, för såväl flickor och pojkar som för kvinnor och män. Målet anges även i Försäkringskassans regleringsbrev för budgetåret 2025 och måluppfyllelsen redovisas varje år i årsredovisningen.

Utöver detta har Försäkringskassan i sitt regleringsbrev ett årligt återkommande uppdrag att genom indikatorer följa utvecklingen av assistansersättningen.

Jag och regeringen följer noga utvecklingen av assistansersättningen och hur beviljad assistansersättning skiljer sig mellan pojkar och flickor, kvinnor och män. Det gäller såväl de nya grundläggande behov som frågeställaren lyfter som de grundläggande behov som finns sedan tidigare. De analyser Försäkringskassan gör är viktiga för att kunna upptäcka omotiverade könsskillnader.

Stockholm den 30 april 2025

Camilla Waltersson Grönvall